

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. kovo 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Alės Bukaviniienės (pranešėja) ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Klovima“ kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 23 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Jusvera“ ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Klovima“ dėl transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutarties pripažinimo sudaryta ir pagal atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Klovima“ priešieškinį ieškovei uždarajai akcinei bendrovei „Jusvera“ dėl daikto išreikalavimo iš neteisėto valdymo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių per atstovą sudaryto sandorio pasekmes (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 2.133 straipsnis) ir sutarčių sudarymą ([CK 6.167 straipsnis](#)), bei proceso teisės normų, reglamentuojančių įrodymų vertinimą (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 185 straipsnis), aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovė prašė teismo pripažinti sudaryta 2018 m. spalio 17 d. transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį, kuria atsakovė UAB „Klovima“ pardavė ieškovei UAB „Jusvera“ vilkiką (*duomenys neskelbtini*), valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*) važiuoklės Nr. (*duomenys neskelbtini*), (toliau – ir vilkikas) priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Ieškovė nurodė, kad 2017 m. balandžio 13 d. ginčo šalys sudarė transporto priemonių nuomos sutartį Nr. N-285 (toliau – Nuomos sutartis), kuria ieškovei buvo išnuomotas ir perduotas naudotis nurodytas vilkikas. Sutarties nuomos terminas nurodytas nuo 2017 m. balandžio 18 d. iki 2020 m. balandžio 18 d. Nuomos sutarties 7.1.3 punkte nustatyta, kad, tvarkingai vykdęs sutartį, prieš pasibaigiant nuomos terminui, t. y. likus 3 mėnesiams iki sutarties pabaigos, nuomininkas turi pasiūlyti ir siekti įgyvendinti pirmumo teisę įsigyti autotransporto priemonę. Dėl transporto priemonės pirkimo kainos ir kitų sąlygų šalys turi susitarti, tačiau jeigu nuomininkas be pažeidimų vykdė sutartį, laiku mokėjo visas įmokas ir mokesčius, nuomotojas įsipareigoja parduoti transporto priemonę už kainą, kuri lygi skirtumui tarp transporto priemonės kainos sudarant šią sutartį ir sumokėtų nuomos mokesčio įmokų sumos. Nuomininkui nusprendus pirkti transporto priemonę, sumokėtas depozitas įskaitomas į pirkimo kainą. Kadangi ieškovės tikslas buvo ne tik nuomotis, bet ir įsigyti vilkiką nuosavybės teise, ieškovė nusprendė anksčiau išsipirkti vilkiką, į pirkimo kainą įskaitant sumokėtas nuomos įmokas. Sutarties šalių sutartą pirminę vilkiko kainą (60 000 Eur) sumažinus ieškovės sumokėtomis nuomos mokesčio įmokomis (23 891,58 Eur), 2018 m. spalio 12 d. ieškovei buvo pateikta oferta pirkti vilkiką už 43 691,19 Eur. Ieškovei sutinkant su pirkimo ir pardavimo sąlygomis, 2018 m. spalio 17 d. atsakovė išrašė PVM sąskaitą faktūrą už vilkiką. Ieškovė 2018 m. spalio 17 d. banko pavedimu sumokėjo 43 691,19 Eur, pranešė apie tai atsakovei ir paprašė įforminti vilkiko pirkimo-pardavimo sutartį ir ją įregistruoti VĮ „Regitra“, tačiau atsakovė atsisakė sudaryti rašytinę pirkimo-pardavimo sutartį.
- Ieškovė pažymėjo, kad atsakovė buvo vilkiko savininkė, ieškovė – vilkiko nuomininkė. Dėl to, nepriklausomai nuo to, kokias vilkiko pirkimo sąlygas abi šalys aptarė Nuomos sutartyje, niekas neribojo šalių teisės susitarti dėl kitokios vilkiko įsigijimo tvarkos. Susitarimas dėl vilkiko pirkimo ir pardavimo yra atskiras sandoris, todėl Nuomos sutarties nuostatos neribojo šalių teisės susitarti dėl vilkiko pirkimo ir pardavimo kitaip, nei nurodyta Nuomos sutarties 7.1.3 punkte.
- Ieškovės teigimu, šalių veiksmai patvirtino, kad šalys įgyvendino savo teisę susitarti dėl vilkiko pirkimo: 1) 2018 m. spalio 12 d. ieškovei elektroniniu paštu buvo pateikta oferta pirkti vilkiką už jo likutinę vertę – 43 691,19 Eur; 2) 2018 m. spalio 17 d. atsakovė išrašė PVM sąskaitą faktūrą „už vilkiką (*duomenys neskelbtini*)“, valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*) suma – 43 691,19 Eur su PVM; 3) ieškovė sąskaitą apmokėjo. Dėl to, esant užfiksuotai aiškiai ir nedviprasmiškai ofertai ir aiškiam bei nedviprasmiškam akceptui, nėra jokio pagrindo teigti, kad vilkiko pirkimo-pardavimo sutartis nebuvo sudaryta. Jeigu šalys būtų susitarusios, kad ieškovė turi teisę įsigyti vilkiką tik po to, kai apmokės esamas skolas, tai būtų buvę aiškiai nurodyta 2018 m. spalio 12 d. elektroniniame laiške ir PVM sąskaita faktūra dėl vilkiko įsigijimo būtų buvusi išrašyta tada, kai ieškovė būtų apmokėjusi skolą.
- Ieškovė pažymėjo, kad Nuomos sutarties 3 skyrius „Nuomos mokestis“ reguliuoja mokėjimų, atliekamų pagal šią sutartį, tvarką, tačiau nereguliuoja pagal kitus susitarimus atliekamų ieškovės mokėjimų. Ieškovė, gavusi ofertą dėl vilkiko pirkimo, ją priėmė (akceptavo) sumokėdama atsakovės nustatytą vilkiko kainą. Tai reiškia, kad, esant visoms sąlygoms (oferta, akceptas, pinigų ir daikto perdavimas), šalių buvo sudaryta atskira transporto pirkimo-pardavimo sutartis, kuriai nėra ir negali būti taikomos Nuomos sutarties nuostatos dėl įmokų pagal Nuomos sutartį paskirstymo.
- Atsakovė nurodė, kad ieškovė nuo pat Nuomos sutarties sudarymo netinkamai vykdė savo prievolės, t. y. nuolat pažeidinėjo nuomos mokesčio mokėjimo terminus tiek pagal Nuomos sutartį, tiek ir pagal kitas su atsakove ir su ja susijusiais asmenimis sudarytas identiškas sutartis: vėlavo mokėti nuomos įmokas, buvo skolinga atsakovei bei su atsakove susijusiems kitiems asmenims. Tarp ginčo šalių buvo kalbama apie tai, kad jeigu būtų panaikintos skolos, ieškovei būtų galima padaryti nuolaidą (lengvatą) ir leisti išpirkti vilkiką anksčiau nei Nuomos sutartyje nustatytas terminas. Iki 2017 m. spalio 17 d. ieškovė bendravo su kitais asmenimis, susijusiais su atsakove (UAB „Kamida Logistics“ ir UAB „Kamida Services“), dėl skolų sumokėjimo ir galimo vilkiko išpirkimo. Ieškovė žadėjo padengti visą skolą ir

sumokėti už vilkiką likutinę jo vertę, todėl 2018 m. spalio 17 d. el. laišku parašė, kad darys pavedimą ir laukia sąskaitos. UAB „Kamida Services“ buhalterė pateikė sąskaitą ieškovei, tačiau sulaukė tik dalies mokėjimų. Ieškovė nesumokėjo 38 484,02 Eur skolos atsakovei ir 10 679,14 Eur skolos UAB „Kamida“, todėl atsakovė ir nesudarė transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutarties. Atsakovė laukė mokėjimo už vilkiką kelias savaites, tačiau, šio nesulaukusi, 2018 m. spalio 31 d. išrašė kreditinę PVM sąskaitą faktūrą.

8. Atsakovė teigia, kad pagal Nuomos sutarties 3.9 punktą ji visiškai teisėtai ir pagrįstai iš gauto 43 691,19 Eur mokėjimo pavedimo pirmiausia padengė ieškovei priskaičiuotas netesybas, einamųjų nuomos mokesčių mokėjimą bei trūkstantį depozito sumą pagal visas ieškovės ir atsakovės sudarytas transporto priemonių nuomos sutartis.
9. Nors ieškovė pateikė susirašinėjimą su UAB „Kamida Logistics“ direktoriumi M. G., tačiau šis asmuo niekada nebuvo įgaliotas derėtis ar atstovauti atsakovei dėl kokių nors transporto priemonių pardavimo atsakovės vardu. UAB „Kamida Logistics“ yra tik bendrovė, kurios užsakyti ieškovė teikė vežimo paslaugas. Atsakovės vadovas, kuris turėjo teisę sudaryti sandorius, buvo atsakovės UAB „Klovima“ direktorė M. Č. Tuo metu, kai vyko susirašinėjimas tarp ieškovės ir UAB „Kamida Logistics“ bei UAB „Kamida Services“, M. Č. buvo komandiruotėje. Ieškovė su UAB „Klovima“ direktore M. Č. nederino transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų, ji niekada nesutiko ir nebūtų sutikusi su vilkiko pardavimu skolininkui, kuris, lengvatinėmis sąlygomis įgijęs vilkiką, nemokėtų skolų. Be to, remiantis UAB „Klovima“ įstatų 5.5 punktu, direktoriaus teisė vienvaldiškai sudaryti bendrovės sandorius ribojama 10 000 Eur suma, didesnės vertės turto perleidimui būtinas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas, tačiau toks pritarimas nebuvo gautas.
10. Atsakovės teigimu, el. laiškus negalima laikyti pasiūlymu sudaryti sutartį pagal [CK 6.167 straipsnį](#).
11. Atsakovė taip pat nurodė, kad ieškovė, sudarydama Nuomos sutartį 37 mėnesių terminui ir sutikdama prisiimti įsipareigojimus mokėti kas mėnesį 1305,55 Eur nuomos mokesčių, pagrįstai tikėjosi šias išlaidas patirti viso Nuomos sutarties galiojimo laikotarpiu ir, apskaičiuodama savo išlaidas, jų pagrįstumą vertino ir paskirstė būtent šiam terminui. Ieškovės motyvai, kad tarp šalių nebuvo susitarimo, jog ieškovės skolų padengimas buvo būtina sąlyga sudaryti transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį, nepaneigia atsakovės teisės reikalauti iš ieškovės sumokėti pagal Nuomos sutartį susidariusias skolas. Šalys susitarė, kad sumokėta įmokos dalis bus sudėtinė nurodytos kainos už transporto priemonę dalis, todėl ji negali būti išskirta bei traktuojama kaip atskiras mokėjimas. Šalys dėl transporto priemonės kainos mokėjimo dalimis pagal 2018 m. spalio 17 d. PVM sąskaitą faktūrą nesitarė, mokėjimo nepaskirstė, todėl ieškovės argumentas, kad mokėjimai pagal galimą transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį negali būti panaudoti skoloms pagal Nuomos sutartį padengti, yra nepagrįstas. Priešingai, ieškovė, atlikdama 43 691,19 Eur pavedimą į atsakovės atsiskaitomąją sąskaitą, padengė esamas skolas.
12. Atsakovė UAB „Klovima“ pateikė teismui priešieškinį ir prašė teismo išreikalauti iš ieškovės UAB „Jusvera“ neteisėtai valdomą vilkiką (*duomenys neskelbtini*), valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*), važiuoklės Nr. (*duomenys neskelbtini*), priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
13. Atsakovė nurodė, kad ji yra transporto priemonės savininkė. Transporto priemonės nuomos 2017 m. balandžio 13 d. sutartis pasibaigė, kai atsakovė 2018 m. lapkričio 14 d. vienašališkai ją nutraukė. Ieškovė, nebūdama transporto priemonės savininkė ir neturėdama teisinio pagrindo ją naudoti, nepagrįstai atsisakė grąžinti transporto priemonę. Nuomos sutartį kartu su kitomis nuomos sutartimis atsakovė nutraukė 2018 m. lapkričio 14 d. pareiškimu. Visos transporto priemonės, išskyrus ginčo objektu esančią transporto priemonę, buvo grąžintos. Nuomos sutarties 9.1 punkte nurodyta, kad ieškovė privalo grąžinti transporto priemonę kitą darbo dieną pasibaigus Nuomos sutarčiai, tačiau ji to nepadarė.
14. Ieškovė atsiliepimu į atsakovės priešieškinį prašė jį atmesti. Nurodė, kad atsakovė 2018 m. spalio 17 d. perleido vilkiko nuosavybės teisę ieškovei, todėl atsakovė, nebūdama vilkiko savininkė, neturi [CK 4.37](#) straipsnyje nustatytų savininko teisių, atitinkamai neturi teisinio pagrindo reikalauti, kad vilkikas [CK 4.95 straipsnio](#) pagrindu būtų išreikalautas iš neteisėto valdymo.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

15. Kauno apygardos teismas 2019 m. gegužės 28 d. sprendimu ieškinį tenkino, o priešieškinį atmetė, pripažino sudaryta 2018 m. spalio 17 d. transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį, kuria atsakovė UAB „Klovima“ pardavė ieškovei UAB „Jusvera“ vilkiką (*duomenys neskelbtini*), valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*) važiuoklės Nr. (*duomenys neskelbtini*), priteisė bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; panaikino Kauno apygardos teismo 2018 m. gruodžio 19 d. nutartimi ieškovei UAB „Jusvera“ taikytą laikinąją apsaugos priemonę.
16. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad ieškovė ieškinį grindžia [CK 6.309 straipsnio](#) 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad kai pirkti ar parduoti daiktą įpareigojęs asmuo atsisako įforminti sutartį įstatymų nustatyta forma, kita šalis turi teisę teismo tvarka reikalauti patvirtinti sutarties sudarymą.
17. Atsižvelgdamas į tai, kad vilkikas ieškovei jau buvo perduotas Nuomos sutarties pagrindu, pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nagrinėjamu atveju nebuvo poreikio jį perduoti kitos (pirkimo–pardavimo) sutarties pagrindu. Vilkikas ginčo sandorio sudarymo metu buvo faktiškai valdomas ieškove. Byloje nebuvo ginčo, kad ieškovė pagal atsakovės 2018 m. spalio 17 d. išrašytą PVM sąskaitą faktūrą sumokėjo 43 691,19 Eur už vilkiką, tačiau, kaip teigė pati atsakovė, ji ieškovės sumokėtas lėšas paskirstė ieškovės skoloms pagal nuomos sutartis padengti. Dėl to pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad tokiu būdu atsakovė neigė, jog ieškovė yra sumokėjusi už vilkiką.
18. Pirmosios instancijos teismas, sprenddamas tarp šalių kilusį ginčą, tyrė ir vertino aplinkybes, susijusias su šalių susitarimu, susitarimo sudarymo eiga, šalių tikraisiais ketinimais, ir konstatavo, kad šalių elektroninio susirašinėjimo eiga patvirtino, jog tarp ginčo šalių vyko derybos dėl vilkiko pardavimo ir toks susitarimas iš esmės buvo pasiektas.
19. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad UAB „Klovima“ direktorė M. Č. neneigė, jog žinojo apie ieškovės ketinimą išpirkti vilkiką, tik teigė nedavusi nurodymo parduoti vilkiką, bet iš esmės buvo sutikusi, kad ieškovė jį įsigytų, tačiau tik kai sumokės skolas. Liudytojas M. G. nurodė, kad ieškovė jo užklausė apie likutinę vilkiko vertę ir paprašė vertę nustatančio dokumento, šio jis paprašė iš UAB „Kamida Services“. Iš UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkės A. K. 2018 m. spalio 12 d. elektroninio laiško M. G. pirmosios instancijos teismas nustatė, kad jam buvo persiustas vilkiko kainos apskaičiavimas būtent dėl vilkiko pardavimo ieškovei. Liudytoja A. K. patvirtino, kad M. G. paprašė jos apskaičiuoti vilkiko likutinę kainą, todėl ji apskaičiavimą persiuntė, taip pat buvo išrašyta PVM sąskaita faktūra dėl vilkiko pirkimo, ir teigė girdėjusi, kad buvo rengiama sutartis. Iš 2018 m. spalio 15 d. M. G. elektroninio laiško nustatyta, kad ieškovei buvo persiustas vilkiko kainos apskaičiavimas, nurodant „Lauksiu žinių koks toliau Jūsų planas“. Ieškovei 2018 m. spalio 17 d. elektroniniu laišku, adresuotu M. G., „M. klovima“ (M. Č.) ir D. B. (UAB „Kamida Services“), paprašius kaip galima skubiau vilkiko pirkimo sąskaitos, atsakovė 2018 m. spalio 17 d. išrašė ieškovei 43 691,19 Eur PVM sąskaitą faktūrą sumokėti už vilkiką. PVM sąskaitą išrašiusi liudytoja I. T. paaiškino, kad šią sąskaitą ji išrašė D. B. nurodymu, pastaroji tą pačią dieną šią sąskaitą išsiuntė ieškovei, o ieškovė šią sąskaitą atsakovei apmokėjo tos pačios dienos mokėjimo nurodymu. Liudytoja D. B. nurodė, kad buvo girdėjusi, jog ieškovė planuoja pirkti vilkiką, todėl I. T. perdavė, kad laukia sąskaitos, ir, ją gavusi, persiuntė ieškovei, nes žinojo apie ieškovės ketinimus pirkti vilkiką.
20. Pirmosios instancijos teismas iš liudytojų paaiškinimų nusprendė, kad ginčo šalių veiksmai patvirtino ne tik ieškovės ketinimus įsigyti vilkiką, bet ir tarpusavyje susijusių įmonių, priklausančių įmonių grupei „Kamida Group“, veiksmus rengiantis parduoti transporto priemonę ir ją parduodant, nes buhalterija ieškovės pageidavimu bei M. G. prašymu apskaičiavo vilkiko likutinę vertę ir ją apskaičiavo būtent ruošiantis vilkiką parduoti. Kai ieškovė paprašė PVM sąskaitos faktūros, ši taip pat buvo netrukus išrašyta ir pateikta ieškovei.
21. Pirmosios instancijos teismas iš ieškovės siųstų elektroninių laišku su atsakove susijusioms įmonėms nustatė, kad buvo akivaizdu, jog PVM

saskaitas faktūras buvo prašoma vilkikui pirkti, ieškovei kartu nurodant savo įsipareigojimą tuoj pat už jį sumokėti ir pabaigti transporto priemonės pirkimo–pardavimo procedūrą, transporto priemonę įregistruojant ieškovės vardu VI „Regitra“. Dėl to atsakovė, pateikdama ieškovei PVM saskaitą faktūrą dėl vilkiko pirkimo, turėjo aiškiai suprasti, jog vyksta transporto priemonės pirkimo–pardavimo sandoris, o ieškovei pateiktas buhalterinės apskaitos dokumentas (PVM saskaita faktūra) pagrindė įvykusių būtent transporto priemonės pirkimo–pardavimo ūkinę operaciją, nes, kaip paaiškino vyr. finansininkė A. K., PVM saskaita faktūra vien dėl informavimo nėra siunčiama, tai buhalterinės apskaitos dokumentas, kuris patvirtina įvykusių ūkinę operaciją.

22. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad UAB „Klovima“ akcininkas liudytojas D. M. taip pat neneigė, jog buvo deramasi dėl automobilio pardavimo ir į jį buvo kreipęsis M. G., tačiau tvirtino, kad iš ieškovės buvo reikalaujama sumokėti skolas, o jų nesumokėjus jis, kaip akcininkas, nedavė pritarimo sudaryti sandorį ir apie tai pranešė R. K. (dabartiniam UAB „Jusvera“ direktoriui).
23. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad tarp šalių nekilo ginčo ir byloje pateikti įrodymai patvirtino, jog atsakovė UAB „Klovima“, UAB „Kamida“, UAB „Kamida Logistics“ ir UAB „Kamida Services“ priklauso vienai įmonių grupei „Kamida Group“. Iš šalių atstovų M. Č., R. K. paaiškinimų, liudytojų D. M., M. G., A. K., D. B. parodymų nustatyta, kad tarp „Kamida Group“ įmonių buvo tam tikras veiklos pasiskirstymas. UAB „Klovima“ ir UAB „Kamida“ vykdė transporto priemonių nuomos veiklą, UAB „Kamida Logistics“ vykdė pervežimus, sanddydama vežėjus iš šorės (tarp jų ir ieškove), o UAB „Kamida Services“ tvarkė šios įmonių grupės buhalteriją, tarp grupės įmonių buvo atliekami tarpusavio skolų įskaitymai. UAB „Klovima“ direktorė M. Č. pripažino, kad M. G., kuris tuo metu buvo UAB „Kamida Logistics“ direktorius, padėdavo organizuoti visą įmonių grupės veiklą, būtent jis paprastai bendraudavo su vežėjais, būdavo kaip ir tarpininkas. Liudytojas M. G. taip pat patvirtino, kad būtent UAB „Kamida Logistics“ dirbo su vežėjais (vežėja buvo ir ieškovė UAB „Jusvera“). Jeigu vežėjai nesumokėdavo nuomos mokesčio, buvo perleidžiamos reikalavimo teisės UAB „Kamida Logistics“, kuri būdavo skolinga vežėjams, ir vykdavo skolų įskaitymai.
24. Nors atsakovė teigė, kad M. G. neturėjo teisės atstovauti UAB „Klovima“, nes tik pastaroji sprendė dėl transporto priemonių nuomos ir jų pardavimo, tačiau pirmosios instancijos teismas iš pirmiau nurodytų aplinkybių nusprendė, kad visos grupės įmonės buvo susijusios ir vykdė tam tikrą iš to kylančią bendrą reikalų tvarkymo praktiką, kai santykiuose su vežėjais grupės įmonių interesams atstovaudavo UAB „Kamida Logistics“, konkrečiai jos buvęs direktorius M. G. Elektroninio susirašinėjimo aplinkybės ir šalių atstovų paaiškinimai bei liudytojų parodymai patvirtino, kad šalių susitarimo dėl vilkiko pirkimo metu M. G. veikė ne savo iniciatyva. Informacija buvo teikiama ir atsakovės UAB „Klovima“ direktorei M. Č., elektroninius laiškus persiunčiant pavadinimu „M. klovima“, apie tai žinojo ir vienintelis UAB „Klovima“ akcininkas D. M. Dėl to pirmosios instancijos teismas darė išvadą, kad M. G. faktiškai veikė atsakovės UAB „Klovima“ vardu ir jos interesais ir tokiu būdu, kad ieškovė galėjo suprasti, jog deramasi su tinkamu atstovu.
25. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nagrinėjamo ginčo atveju tarp ieškovės ir įmonių grupės buvo nusistovėjusi tarpusavio įsipareigojimų vykdymo praktika, kai vienos „Kamida Group“ įmonės ieškovei nuomojo transporto priemones, o kita įmonė (UAB „Kamida Logistics“) duodavo pervežimų užsakymus ir tarp šių įmonių buvo vykdomas tarpusavio skolų įskaitymas, grupės įmonių buhalteriją tvarkant tai pačiai įmonei (UAB „Kamida Services“), susitarimo dėl vilkiko pirkimo sąlygų derinimas su asmeniu (M. G.), kuris įmonių grupėje visais klausimais bendraudavo su vežėjais, kartu elektroniniame susirašinėjime teikiant informaciją ir pačiai UAB „Kamida“, ieškovei suteikė rimtą pagrindą manyti, kad dėl sandorio derasi ir jį sudaro su tokią teisę turinčiu atstovu. Dėl to teismas darė išvadą, kad susitarimo dėl vilkiko pardavimo vykdymas per M. G. sukėlė pasekmes atsakovei UAB „Klovima“ ([CK 2.133 straipsnio 9 dalis](#)).
26. Pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis [CK 2.133 straipsnio 9 dalimi](#), atmetė atsakovės atskirtimą, kad sandoris negalėjo būti sudarytas, nes pagal UAB „Klovima“ įstatų 5.5 punktą direktorius turi teisę vienvaldiškai sudaryti (pasirašyti) bendrovės sandorius, kurių vertė neviršija 10 000 Eur, o dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 10 000 Eur, perleidimo direktorius turi gauti išankstinį rašytinį visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą (bendrovės įstatų 5.6, 5.6.4 punktai), o toks pritarimas nebuvo gautas, tą iš esmės patvirtino ir liudytojas D. M. Sandorį sudaręs atstovas veikė viršydamas savo teises, t. y. derėjosi negavęs akcininko pritarimo, tačiau ieškovė turėjo rimtą pagrindą manyti, kad sudarė sandorį su tokią teisę turinčiu atstovu. Tokiu atveju sandoris privalomas atstovaujajam (atsakovei UAB „Klovima“), nes byloje nebuvo duomenų, kad kita sandorio šalis – ieškovė – žinojo ar turėjo žinoti, jog sandorį sudarantis atsakovės atstovas viršijo savo teises. Byloje taip pat nebuvo pateikta įrodymų, kad ieškovei buvo žinoma, jog sandoriui pagal bendrovės įstatus turi pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.
27. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad net ir tais atvejais, kai sandoriai sudaromi pažeidžiant juridinio asmens valdymo organų kompetenciją, jie sukelia pasekmes juridiniam asmeniui, išskyrus tuos atvejus, kai įrodoma, kad sudarydamas sandorį trečiasis asmuo žinojo, jog sandorį sudarė šios teisės neturintis juridinio asmens valdymo organas, ar dėl aplinkybių susiklostymo negalėjo to nežinoti ([CK 2.83 straipsnio 1 dalis](#)).
28. Atsakovė teigė, jog tam, kad būtų sudarytas vilkiko pirkimo–pardavimo sandoris, ieškovei buvo nustatyta sąlyga sumokėti skolas. Tokį susitarimą atsakovė įrodinėjo savo atstovų paaiškinimais, grupei priklausančių įmonių darbuotojų M. G., A. K., D. B., įmonės savininko D. M. parodymais, taip pat nurodė, kad tokį susitarimą patvirtino M. G. elektroniniame laiške, siunčiant ieškovei vilkiko kainos apskaičiavimą, nuoroda „Lauksiu žinių koks toliau Jūsų planas“. Tačiau pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad pastarojo el. laiško formuluotė nesudarė pagrindo daryti išvadą, jog tai kaip nors buvo susiję su skolų sumokėjimu. Atvirkščiai, pirmosios instancijos teismo vertinimu, tai buvo labiau panašu į klausimą „ar pirkstis už paskaičiuotą vertę“.
29. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad nurodytų liudytojų parodymai nesuteikė konkrečių duomenų apie šalių atstovų susitarimą dėl būsimos sandorio sąlygos sumokėti skolas. Tiesiogiai derybose dalyvavęs M. G. parodė, kad jam nebuvo tiesiogiai nurodyta pranešti apie pareigą ieškovei sumokėti skolas, jis tik žinojo, kad turėjo suderinti skolas ir jos buvo derinamos. Liudytoja D. B. taip pat parodė, kad buvo girdėjusi, jog ieškovė planavo pirkti vilkiką, bet turėjo sumokėti skolas, o liudytoja A. K. girdėjo, kad buvo rengiama sutartis, tačiau tvirtino, kad ieškovė buvo skolinga atsakovei. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad tokie liudytojų parodymai labiau patvirtino, jog buvo rengiamasi pasirašyti sutartį, tačiau nepatvirtino, kad šalys buvo susitarusios, jog ieškovė, prieš norėdama sudaryti transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį, turėjo apmokėti skolas.
30. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad byloje nebuvo rašytinių įrodymų, jog tuo metu iš ieškovės buvo reikalaujama sumokėti kokias nors skolas. Jeigu tuo metu buvo aiški ir konkreti ieškovės skola atsakovei, tai ieškovei turėjo būti pateiktas skolų suderinimo aktas kaip skolos dydį pagrindžiantis dokumentas ir pareikalauta sumokėti, tačiau tokių įrodymų byloje nepateikta. Be to, įvertinus skolų dengimo praktiką, turėjo būti atsižvelgta ir į UAB „Kamida Logistics“ skolas ieškovei.
31. Atsakovei nepateikus ieškovei reikalavimo sumokėti skolą ir nepateikus duomenų apie mokėtiną skolų dydį, buvusį būtent sudarant ginčo sandorį, bylos nagrinėjimo metu atsakovės teikti įvairūs duomenys apie ieškovės skolas kitais laikotarpiais, kartu neįvertinus ir grupės įmonių skolų ieškovei, pirmosios instancijos teismo vertinimu, negalėjo patvirtinti šalių susitarimo dėl skolų apmokėjimo kaip transporto priemonės pirkimo–pardavimo sandorio sąlygos.
32. Byloje nebuvo pareikšto atsakovės reikalavimo priteisti skolą iš ieškovės, todėl skolos dydis nebuvo šioje byloje nagrinėjamas, o net ir nustačius tam tikrą skolos faktą, pirmosios instancijos teismo teigimu, tai savaime nepatvirtintų atsakovės nurodomo susitarimo parduoti vilkiką sumokėjus tam tikrą skolą, kuri sandorio sudarymo metu nebuvo įvardyta.
33. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad skolos dydis nuo sandorio sudarymo momento iki ginčo nagrinėjimo teisme momento yra kintamas dydis, kuriam įtakos turi ir tai, kad buvo nutrauktos visos sutartys su ieškove dėl vilkikų nuomos. Kadangi transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartis turi būti sudaryta rašytine forma ([CK 1.73 straipsnio 1 dalies 10 punktas](#)), tai ir šalių susitarimo sąlyga, kad

ieškovei buvo reikiamas reikalavimas sumokėti skolas, kaip sutarties sudarymo sąlyga, turėjo būti įtvirtinta raštu, tačiau tokių įrodymų byloje nepateikta.

34. [CK 1.93 straipsnio](#) 2 dalyje nustatyta, kad įstatymų reikalaujamos paprastos rašytinės formos nesilaikymas atima iš šalių teisę, kai kyla ginčas dėl sandorio sudarymo ar jo įvykdymo fakto, remtis liudytojų parodymais ši faktą įrodyti, o įstatymuose įsakmiai nurodytais atvejais sandorį daro negaliojanti. Taigi, šiuo atveju liudytojų parodymais nurodyta sąlyga ir negalėtų būti įrodinėjama, išskyrus [CK 1.93 straipsnio](#) išimtį, kuriose įtvirtinta, kad šio straipsnio 2 dalies nuostatų teismas gali netaikyti, jeigu tai prieštarautų sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principams, būtent kai: 1) yra kitokių rašytinių, nors ir netiesioginių sandorio sudarymo įrodymų; 2) sandorio sudarymo faktą patvirtinantys rašytiniai įrodymai yra prarasti ne dėl šalies kaltės; 3) atsižvelgiant į sandorio sudarymo aplinkybes, objektyviai nebuvo įmanoma sandorio įforminti raštu; 4) atsižvelgiant į šalių tarpusavio santykius, sandorio prigimtį bei kitas svarbias bylai aplinkybes, draudimas panaudoti liudytojų parodymus prieštarautų sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principams.
35. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nagrinėjamu atveju tokios išimtys nenustatytos. Liudytojai nepatvirtino konkrečių susitarimo apmokėti skolas aplinkybių, o tik teigė girdėję apie tai.
36. PVM sąskaitos faktūros dėl vilkiko pirkimo atsiuntimas ieškovei iš esmės reiškė atsakovės valią parduoti ieškovei vilkiką; sąskaitos pateikimas ieškovei patvirtino, kad nebuvo nurodytos sąlygos dėl skolų apmokėjimo, nes pati atsakovė pripažino, kad PVM sąskaita faktūra turėjo būti pateikta tik po to, kai bus sumokėta skola. Kadangi ieškovė vilkikui įsigyti 2018 m. spalio 16 d. paėmė 44 000 Eur paskolą, akivaizdu, kad tuo metu nebuvo atsakovės reikalavimo sumokėti jai dar apie 38 000 Eur skolą, kaip teigė atsakovė.
37. Atsakovė byloje nepateikė rašytinių įrodymų (2018 m. spalio 17 d. buhalterinės apskaitos duomenų), kurie galėtų patvirtinti tam tikrą ieškovės skolos atsakovei faktą, kuris buvo vilkiko pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo metu, ir atvirkščiai, ieškovė pateikė buhalterinius aktus dėl 2018 m. spalio 17 d. skolų suderinimo su „Kamida Group“ įmonėmis ir juose fiksuotos įmonių tarpusavio skolos, dėl kurių atlikus tarpusavio įskaitymus ieškovės skola šioms įmonėms būtų 2510,10 Eur; ši suma, lyginant su pirkimo–pardavimo sandorio kaina, yra nedidelė ir iš esmės negalėjo sudaryti esminių sunkumų ieškovei ją sumokėti, jei būtų buvę pareikalauta.
38. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad nors šie buhalteriniai aktai dėl tarp šalių kilusio ginčo yra nepasirašyti „Kamida Group“ įmonių, tačiau atsakovė nenurodė juose esant kokių nors klaidingų duomenų. Šių aktų duomenys atitinka ir ieškovės pateiktus duomenis apie tiekėjų tarpusavyje neįskaitytas skolas, kuriomis remiasi ir atsakovė, teigdama, jog ir pati ieškovė, pateikdama ieškinį, yra pripažinusi skolos faktą, tačiau juose neatsispindi UAB „Kamida Logistics“ skola ieškovei.
39. Atsakovės 2019 m. gegužės 6 d. pateikti papildomi ieškovės skolos įrodymai 2018 m. spalio 17 d. pirmosios instancijos teismo buvo pripažinti nepakankamai šiai aplinkybei patvirtinti, nes jie atspindėjo tik tam tikras atsakovės išrašytas sąskaitas nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d. iki 2018 m. spalio 1 d., nepateikiant visos buhalterinių atsiskaitymų eigos. Be to, į kitų grupės įmonių, pvz., UAB „Kamida“ ir UAB „Kamida Logistics“, duomenis įtrauktos ir PVM sąskaitos faktūros, atsakovės išrašytos po ginčo sandorio, tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktai, sudaryti 2019 m. balandžio 24 d. Dėl to toks fragmentinis ir selektyvus buhalterinės apskaitos duomenų pateikimas netenka įrodomosios reikšmės ir nesudaro patikimų ir pagrįstų prielaidų pagal atsakovės pateiktus rašytinius įrodymus pripažinti įrodytu faktą, kad ieškovė buvo skolinga atsakovei 37 952,17 Eur.
40. Skola ir jos dydis, atsakovei nepareiškus tokio reikalavimo, nebuvo šios bylos nagrinėjimo dalykas, šis faktas galėjo būti tik kaip vienas iš įrodymų, galėjusių netiesiogiai patvirtinti neva buvusį šalių susitarimą dėl vilkiko pirkimo ir pardavimo tik ieškovei sumokėjus skolą, tačiau toks susitarimas neįrodytas. Pirmosios instancijos teismo vertinimu, atsakovės poziciją, kad ieškovė sandorio sudarymo metu buvo skolinga atsakovei, netiesiogiai paneigė ir atsakovės pripažintas faktas, jog paskirstant ieškovės už vilkiką sumokėtas lėšas liko 5207,17 Eur permoka.
41. Pirmosios instancijos teismas atmetė atsakovės teiginius, kad Nuomos sutartyje nebuvo nustatyta sąlygų išsipirkti vilkiką. Teismas pažymėjo, kad nors Nuomos sutartyje buvo nustatytos tam tikros transporto priemonės išpirkimo sąlygos, kurios nesudarė galimybių sudaryti pirkimo–pardavimo sutarties būtent šios sutarties 7.1.3 punkto pagrindu, tačiau tai nepaneigė šalių galimybės susitarti dėl vilkiko pirkimo ir pardavimo atskira tvarka suderinus pardavimo sąlygas, nes šalių laisvė sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises ir pareigas įtvirtinta [CK 6.156 straipsnio](#) 1 dalyje.
42. Pirmosios instancijos teismas, remdamasis nustatytais faktais ir byloje pateiktais įrodymais, nusprendė, kad byloje buvo įrodyta, jog ginčo šalys 2018 m. spalio 17 d. sudarė vilkiko pirkimo–pardavimo sutartį, tik atsakovė vengė ją tinkamai įforminti.
43. Nustačius, kad ieškovė įgijo nuosavybės teisę į vilkiką patvirtintos pirkimo–pardavimo sutarties pagrindu, pirmosios instancijos teismui neliko faktinio ir teisinio pagrindo tenkinti priešieškinį ir ginti atsakovės teises, nes atsakovė nuosavybės teises perleido nurodyto sandorio pagrindu ir nebebuvo autotransporto priemonės savininkė pagal [CK 4.47 straipsnį](#), todėl neturėjo teisės išreikalauti šį turtą iš ieškovės valdymo ([CK 4.95 straipsnis](#)).
44. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal atsakovės apeliacinį skundą, 2020 m. balandžio 23 d. nutartimi paliko nepakeistą Kauno apygardos teismo 2019 m. gegužės 28 d. sprendimą.
45. Apelacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl atstovavimo teisių santykių, pažymėjo, kad UAB „Klovima“, UAB „Kamida“, UAB „Kamida Logistics“ ir UAB „Kamida Services“ priklauso vienai įmonių grupei UAB „Kamida group“. Bylos duomenys patvirtino, kad tarp „Kamida group“ įmonių buvo tam tikras veiklos pasiskirstymas. UAB „Klovima“ ir UAB „Kamida“ vykdė transporto priemonių nuomos veiklą, UAB „Kamida Logistics“ vykdė pervežimus samdydama vežėjus iš šorės (taip pat ir ieškovę), o UAB „Kamida Services“ tvarkė šios įmonių grupės buhalteriją, tarp grupės įmonių buvo atliekamas tarpusavio skolų įskaitymas. UAB „Kamida Logistics“ direktorius M. G. įmonių grupėje buvo atsakingas už transporto priemonių nuomą, visais klausimais tarpininkaudavo tarp nuomininkų ir kitų grupės įmonių. Ieškovė dėl vilkiko pirkimo kreipėsi į M. G., nes visada su juo bendravo ir jis priimdavo sprendimus tokiais klausimais. Dėl to apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad byloje esantys duomenys patvirtino, jog M. G. atliko tarpininko vaidmenį tarp nuomininkų ir grupės įmonių, su juo buvo derinami visi klausimai ir nuomininkas, nežinantis grupės valdymo struktūros ir darbo funkcijų pasiskirstymo, turėjo pagrindą manyti, kad visus sprendimus priima būtent šis asmuo.
46. Byloje nustatytos aplinkybės taip pat patvirtino faktą, kad M. G. pateikė vilkiko pirkimo pasiūlymą ieškovei (ofertą), elektroninį laišką kartu persiųsdamas ir UAB „Klovima“ vadovei M. Č. Ieškovė, akceptuodama vilkiko pirkimo pasiūlymą, į susirašinėjamą taip pat įtraukė M. Č. Dėl to ieškovė turėjo pagrindą manyti, kad derybos dėl sandorio sudarymo vyko su atsakovės žinia ir M. G. turėjo įgaliojimus veikti UAB „Klovima“ vardu.
47. Apelacinės instancijos teismas nurodė, kad nors pagal UAB „Klovima“ įstatų reikalavimus bendrovės direktorius negavo išankstinio rašytinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo (įstatų 5.6, 5.6.44 punktai), tačiau ieškovė turėjo rinktą pagrindą manyti, kad sudaro sandorį su tokią teisę turinčiu atstovu, todėl sandoris privalomas atstovaujajam (atsakovei), nes byloje nebuvo duomenų, kad kita sandorio šalis – ieškovė – žinojo ar turėjo žinoti, jog sandorį sudarantis atsakovės atstovas tokiu būdu viršijo savo teises. Byloje nepateikta įrodymų, kad ieškovei buvo žinoma, jog sandoriui pagal bendrovės įstatus turėjo pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas. Net ir tais atvejais, kai sandoriai sudaromi pažeidžiant juridinio asmens valdymo organų kompetenciją, jie sukelia pasekmes juridiniam asmeniui, išskyrus tuos atvejus, kai įrodoma, kad sudarydamas sandorį trečiasis asmuo žinojo, jog sandorį sudarė šios teisės neturintis juridinio asmens valdymo organas, ar dėl aplinkybių susiklostymo negalėjo to nežinoti ([CK 2.83 straipsnio](#) 1 dalis).
48. Apelacinės instancijos teismas nusprendė, kad ieškovė, gavusi vilkiko pirkimo ofertą ir ją akceptavusi bei gavusi atsakovės vardu išrašytą

PVM sąskaitą faktūrą sumokėti vilkiko kainą, neturėjo pagrindo abejoti dėl sandorio sudarymo fakto ir UAB „Klovima“ pritarimo ginčo sandoriui. Dėl to susitarimo dėl vilkiko pardavimo vykdymas per M. G. sukėlė pasekmes atsakovei.

49. Apeliacinės instancijos teismas, vertindamas šalių argumentus dėl atsakovės valios parduoti ieškovei vilkiką, nustatė, kad A. K., UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkė, 2018 m. spalio 12 d. M. G. ir UAB „Klovima“ vadovei M. Č. elektroniniu paštu persiuntė ieškovei apskaičiavimą, reikalingą vilkikui parduoti. Ir tame dokumente buvo nurodyti konkretūs vilkiko duomenys, vilkiko pardavimo kaina po nuomos, vilkiko pardavimas su PVM ir iš viso mokėtina suma. Susirašinėjimas tarp UAB „Jusvera“, M. G. ir įmonių grupės viduje buvo įvardijamas „Vilkiko pardavimas Jusverai“.
50. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, tokie duomenys patvirtino aplinkybę, kad 2018 m. spalio 15 d. elektroninis laiškas su vilkiko kainos apskaičiavimu buvo teikiamas ketinant vilkiką parduoti ieškovei, t. y. nagrinėjamu atveju minėtame elektroniniame laiške buvo visi esminiai ofertos elementai – objektas, kaina, oferento aiškiai apibrėžtas ketinimas objektą parduoti. 2018 m. spalio 15 d. elektroniniu laišku buvo pateiktas aiškus pasiūlymas parduoti vilkiką (oferta). Ieškovei 2018 m. spalio 17 d. elektroniniu laišku patvirtino savo ketinimą pirkti vilkiką, paprašė išrašyti sąskaitą. PVM sąskaita faktūra sumokėti vilkiko kainą buvo išrašyta tą pačią dieną, ieškovei pinigų sumokėjo.

III. Kasacinio skundo teisiniai argumentai ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

51. Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 23 d. nutartį ir Kauno apygardos teismo 2019 m. gegužės 28 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti, priešieškinį tenkinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

51.1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė tariamo atstovavimo institutą, nukrypo nuo teismų praktikos, neteisingai vertino įrodymus. Sprendžiant, ar taikytinas tariamo atstovavimo institutas, be kitų aplinkybių, turi būti aiškinamasi, ar trečiasis asmuo, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, buvo pakankamai rūpestingas, įsitikindamas, ar asmuo turi teisę veikti kito asmens vardu, pavyzdžiui, ar jis patikrino kito asmens įgaliojimą ir įsitikino suteiktomis teisėmis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-102/2012; 2019 m. balandžio 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-151-313/2019). Atstovaujajam teisiui padarinių sukelia tik įgaliojimo ir įgaliojimų neviršijusio atstovo atlikti veiksmai. Išimtis, kuri grindžiama atstovaujamojo elgesio aplinkybėmis, – tokiais atvejais turi būti tikrinama, ar atstovaujamojo veiksmai buvo tokie, kad protingas žmogus analogiškais aplinkybėmis patikėtų esant atstovavimo santykiams. Tariamam atstovavimui nustatyti turi būti konstatuoti būtent atstovaujamojo veiksmai, suteikę rimtą pagrindą trečiajam asmeniui manyti, kad sandorį jis sudarė su tokia teise turinčiu atstovu. Kitu atveju sandoris atstovaujajam teisiui padarinių nesukelia, nebent jis tokį sandorį vėliau patvirtina (CK 2.133 straipsnio 6 dalis). Aplinkybės, kurias trečiasis asmuo sužinojo vėliau, po sandorio sudarymo, negali turėti įtakos jo įsitikinimui, kad sandorį sudarė tam teisę turintis asmuo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-102/2012). Jeigu ieškove būtų veikusi kaip protingas ir rūpestingas asmuo, ji būtų nustatčiusi, kad UAB „Kamida Logistics“ vadovas M. G. neturėjo teisės spręsti klausimo dėl vilkiko pardavimo. Ieškovei nesiėmė jokių veiksmų šio asmens įgaliojimams patikrinti.

51.2. Pirmosios ir apeliacinės instancijų teismai neatskleidė bylos esmės. Nesant ofertos, sandoris negalėjo būti sudarytas. Apeliacinės instancijos teismas, nesiųsiant šiuo bylai esminių aplinkybių, priėmė nepagrįstą sprendimą. M. G. siųsti elektroniniai laišakai negali būti laikomi oferta vilkikui parduoti, nes jų turinys pemelyg lakoniškas ir iš jų negalima spręsti, kad sumokėjus pinigų bus sudaryta transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartis. Tarp šalių nebuvo susiklosčiusi praktika tokiu būdu sudaryti sandorius.

52. Atsiliepimu į kasacinį skundą ieškove prašo kasacinį skundą atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:

52.1. Apeliacinės instancijos teismas tinkamai nustatė bylos aplinkybes ir įvertino įrodymus. M. G. atliko tarpininko vaidmenį tarp nuomininkų ir grupės įmonių, su juo buvo derinami visi klausimai, todėl nuomininkui, nežinančiam grupės valdymo struktūros ir vaidmenų pasiskirstymo, galėjo susidaryti įspūdis, kad visus sprendimus priima būtent šis asmuo. UAB „Klovima“ direktorė byloje paaiškino, kad standartiniu atveju transporto priemonės pardavimo procedūra vyko pateikiant pasiūlymą, pasirašant sutartį, išrašant sąskaitą faktūrą. Nurodymą buhalterėms išrašyti ir išsiųsti sąskaitą, tikėtina, davė M. G., M. Č. arba akcininkas D. M. Kai ieškovei gavo vilkiko pirkimo ofertą ir ją priėmė (akceptavo) bei gavo UAB „Klovima“ vardu išrašytą sąskaitą vilkiko kainai sumokėti, jai nekilo jokių abejonių apie sandorio sudarymo faktą ir pačios UAB „Klovima“ pritarimą sandoriui. Kadangi 2018 m. spalio 15 d. M. G. pateikė ieškovei UAB „Jusvera“ atsakovei UAB „Klovima“ priklausančio vilkiko pirkimo ofertą, tai laikytina, kad ieškovei, atsižvelgdama į ankstesnius santykius su M. G., buvo įsitikinusi, jog šis asmuo turėjo tokią teisę. Ieškovės įsitikinimą patvirtino ir jos prašymu UAB „Klovima“ išrašyta PVM sąskaita faktūra sumokėti už vilkiką. Į susirašinėjamą elektroniniu paštu dėl vilkiko perdavimo buvo įtraukta ir UAB „Klovima“ direktorė, o tai įrodė, kad ji žinojo apie sudaromą sandorį. Taigi ieškovei nekilo abejonių, kad M. G. turėjo visus įgaliojimus atsakovės vardu vesti derybas ir jos vardu sudaryti vilkiko pirkimo–pardavimo sutartis. M. G. laikytinas tariamu UAB „Klovima“ atstovu ir jo, viršijant įgaliojimus, sudarytas transporto priemonės pirkimo–pardavimo sandoris laikytinas privalomu atsakovei UAB „Klovima“, nes ieškovei turėjo rimtą pagrindą manyti, kad sudaro sandorį su tokia teise turinčiu atstovu.

52.2. 2018 m. spalio 15 d. elektroniniame laiške buvo aiškiai apibrėžtas pardavimo objektas – vilkikas ir nurodyta šio daikto kaina. Elektroninis laiškas su vilkiko kainos apskaičiavimu buvo teikiamas turint tikslą parduoti vilkiką ieškovei. Elektroniniame laiške buvo visi esminiai ofertos elementai – objektas, kaina, oferento aiškiai apibrėžtas ketinimas objektą parduoti. 2018 m. spalio 15 d. elektroninio laiško turinys atitiko visas CK 6.167 straipsnyje nustatytas sąlygas. Vien įstatyme nustatytų požymių atitinkančios ofertos nebuvimas nepaneigia tarp šalių susiklosčiusių vilkiko pirkimo–pardavimo teisių santykių.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl atstovavimo sąlygų ir teisių padarinių

53. Asmenys turi teisę sudaryti sandorius tiek patys asmeniškai, tiek per atstovus, išskyrus įstatyme nustatytas išimtis (CK 2.132 straipsnis). Atstovavimo atveju už civilinių teisių santykių subjektus sandorius sudaro kiti asmenys. Vieno asmens (atstovo) sudarytas sandoris kito asmens (atstovaujamojo) vardu, atskleidžiant atstovavimo faktą ir neviršijant suteiktų teisių, tiesiogiai sukuria, pakeičia ir panaikina

atstovaujamojo civilines teises ir pareigas ([CK 2.133 straipsnio](#) 1 dalis). Taigi, kai sandorį atstovaujamojo vardu sudaro atstovas, laikydamasis prieš tai nurodytų sąlygų (atskleisdamas atstovavimo faktą ir veikdamas pagal suteiktų teisių ribas), atstovaujamajam atsiranda tokių pačių padarinių, kaip ir tuo atveju, jeigu sandorį jis sudarytų pats asmeniškai.

54. Atstovui suteiktų teisių apimtis, kaip ir atstovavimo faktas, gali būti aiškiai išreikšti – nustatyti įgaliojime (kai atstovaujama sandorio pagrindu), kituose atstovavimo faktą patvirtinančiuose dokumentuose (kai atstovaujama įstatymų, teismo sprendimo ar administracinio akto pagrindu) arba numanomi – tai suprantama iš konkrečių aplinkybių, kuriomis atstovas veikia (pardavėjas mažmeninėje prekyboje, kasininkas ir pan.) ([CK 2.133 straipsnio](#) 2 dalis).
55. Numanomas atstovavimas yra vienas tokių atstovavimo atvejų, kai pripažįstama egzistuojant atstovavimo prievolinius teisinius santykius, nesant išduoto įgaliojimo, t. y. toks atstovavimas, skirtingai nuo aiškiai išreikšto atstovavimo, suprantamas tiesiog iš aplinkybių, kuriomis atstovas veikia. Nepaisant to, kad toks atstovavimas nėra aiškiai išreikštas, materialiuoju teisiniu požiūriu jis yra visiškai pakankamas sukurti atstovo ir atstovaujamojo tarpusavio teisėms ir pareigoms, lygiai taip pat kaip ir aiškiai išreikštas atstovavimas. Šiuo atveju skiriasi tik įrodinėjimo dalykas: aiškiai išreikšto atstovavimo atveju atstovavimui patvirtinti reikia įrodyti įgaliojimo, pavedimo sutarties ar kito atstovavimo susitarimą patvirtinančio dokumento buvimą; numanomo atstovavimo atveju daugiausia netiesioginiais įrodymais siekiama įrodyti aplinkybes, patvirtinančias šalių atstovavimo santykius, nors specialaus įstatymų nustatyta tvarka susitarimo tuo tikslu ir nėra sudaryto arba jo sudarymą įrodyti sunku (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 18 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-393/2010](#)).
56. Pažymėtina, jog [CK 2.133 straipsnio](#) 2 dalyje įtvirtinta, kad jeigu asmuo savo elgesiu davė rimtą pagrindą tretiesiems asmenims manyti, jog jis paskyrė kitą asmenį savo atstovu, tai tokio asmens atstovaujamojo vardu sudaryti sandoriai yra privalomi atstovaujamajam, t. y. jeigu trečiasis asmuo, sudarydamas sandorį, pagrįstai tikėjo, kad atstovas veikia tinkamai įgaliotas dėl atstovaujamojo veiksmų, toks sandoris galios, nors įgaliojimai ir buvo viršyti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 7 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-233-701/2017](#), 66 punktas).
57. Kadangi nagrinėjamoje byloje atsakovė teigė, kad UAB „Kamida Logistics“ bendrovės direktorius M. G. nebuvo įgaliotas derėtis ar atstovauti atsakovei dėl kokių nors transporto priemonių pardavimo atsakovės vardu, tai byloje tapo svarbu išsiaiškinti, ar asmuo (pirkėjas), atsižvelgiant į aplinkybes, protingai galėjo numanyti, jog kitas asmuo veikia atstovaujamojo vardu. Numanomo atstovavimo atveju reikia įrodyti ir nustatyti aplinkybes, kurios leido trečiajam asmeniui (nagrinėjamo atveju pirkėjai) protingai manyti, kad jis sudaro sandorį su atstovu.
58. Taigi nagrinėjamo atveju byloje turėjo būti patikrinta, ar atstovaujamasis savo elgesiu davė rimtą pagrindą kitai sandorio šaliai manyti sudarant sandorį su kito asmens atstovu, turinčiu teisę veikti jo vardu ([CK 2.133 straipsnio](#) 2 dalis).
59. Teisėjų kolegija pažymi, kad kasacinis teismas bylos faktų netiria ([CPK 353 straipsnio](#) 1 dalis), pasisako tik dėl to, ar nebuvo pažeistos proceso teisės normose įtvirtintos ir kasacinio teismo praktikoje nuosekliai plėtojamos įrodymų tyrimo ir vertinimo taisyklės (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. liepos 24 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-372/2014](#); 2015 m. balandžio 29 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-257-701/2015](#)). Kasacinis teismas, šiuo aspektu tikrindamas apskųstą apeliacinės instancijos teismo nutartį, remiasi pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytomis aplinkybėmis.
60. Pagal bendrąją įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklę ([CPK 178 straipsnis](#)) aplinkybes, kad egzistavo rimtas pagrindas manyti, jog sandoris sudaromas su įgaliotu kito asmens atstovu, turi įrodyti šalis, kuri šiomis aplinkybėmis remiasi. Bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme ieškovė pateikė rašytinius dokumentus (UAB „Klovima“ elektroninius laiškus, PVM sąskaitą faktūrą) leidžiančius spręsti, kad ji buvo įsitikinusi, jog derybas dėl vilkiko pardavimo vedė su tinkamu asmeniu.
61. Nagrinėjamoje byloje teismų buvo nustatyta ir byloje nekilo ginčo dėl to, kad UAB „Klovima“, UAB „Kamida“, UAB „Kamida Logistics“ ir UAB „Kamida Services“ priklauso vienai įmonių grupei UAB „Kamida Group“. Ginčo šalys iš esmės bendravo elektroninėmis ryšio priemonėmis: A. K., UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkė, 2018 m. spalio 12 d. M. G. ir UAB „Klovima“ direktorei M. Č. elektroniniu paštu persiuntė dėl vilkiko pardavimo atliktą kainos apskaičiavimą, 2018 m. spalio 15 d. M. G. iš kamidalogistics.lt elektroninio pašto ieškovei persiuntė vilkiko kainos apskaičiavimą, nurodydamas: „Tema: FW: vilkiko pardavimas Jusverai“, „Persiunčiu paskaičiavimą vilkiko (duomenys neskelbtini) Lauksiu žinių koks toliau Jūsų planas“. Ieškovė 2018 m. spalio 17 d. 9.56 val. elektroniniu paštu M. G. ir UAB „Klovima“ direktorei M. Č., taip pat D. B. (UAB „Kamida Services“ darbuotojai) parašė, kad kaip galima skubiau laukia detalios vilkiko pirkimo sąskaitos, ir nurodė: „Vos tik gavę sąskaitą darysim pavedimą ir dar šiandien turim persirašyti Regitroje.“ Atsakovė UAB „Klovima“ 2018 m. spalio 17 d. išrašė ir pateikė ieškovei apmokėti PVM sąskaitą faktūrą. Nurodytą sąskaitą išrašė UAB „Kamida Services“ buhalterė I. T. UAB „Kamida Services“ darbuotoja D. B. 2018 m. spalio 17 d. 10.27 val. siuntė sąskaitą ieškovei, pastaroji 10.50 val. D. B. (UAB „Kamida Services“ darbuotojai), A. K. (UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkei), M. G. (UAB „Kamida Logistics“ direktoriui) ir UAB „Klovima“ direktorei M. Č. parašė elektroninį laišką apie pinigų sumokėjimą ir pridėjo pavedimo kopiją.
62. Iš bylą nagrinėjusių teismų tirtų elektroninių laiškų turinio matyti, kad elektroniniais laiškais susirašinėjo ir klausimus, susijusius su vilkiko pardavimu, derino ne vien tik ieškovė ir atsakovė. Elektroniniuose laiškuose adresatai buvo nurodomi tokiu būdu, kad tiek laiškus siuntė, tiek laiškus gavę asmenys galėjo matyti kitus siunčiamų elektroninių laiškų adresatus, taip pat galėjo susipažinti su elektroninių laiškų turiniu. Byloje nepaneigta, kad kuris nors vienas iš byloje minimų elektroninių laiškų adresatų elektroninio laiško negavo, todėl nežinojo apie planuojamus vilkiko pardavimo klausimus. Priešingai, iš elektroninių laiškų turinio matyti, kad elektroninių laiškų adresatai tarpusavyje bendravo. Iš 2018 m. spalio 15 d. M. G. ieškovei siųsto elektroninio laiško turinio matyti, kad M. G., iš UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkės gavęs dėl vilkiko pardavimo atliktą kainos apskaičiavimą, iš savo elektroninio pašto dėžutės ieškovei persiuntė planuojamą parduoti vilkiko kainos apskaičiavimą. Pažymėtina, kad UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkės dėl vilkiko pardavimo atliktą kainos apskaičiavimą elektroniniu laišku gavo ir UAB „Klovima“ direktorė M. Č., tačiau prieštaravimų dėl vilkiko pardavimo ieškovei nereikšė. M. G. 2018 m. spalio 15 d. siųstame elektroniniame laiške savo vardu dėstė teiginius dėl vilkiko pardavimo, todėl ieškovei pagrįstai nekilo abejonių dėl šio asmens įgaliojimų sudaryti transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį. 2018 m. spalio 15 d. M. G. ieškovei siųsto elektroninio laiško pavadinimas ieškovei taip pat negalėjo sukelti abejonių, nes elektroninio laiško tema buvo nurodyta kaip vilkiko pardavimas ieškovei. Iš kitų elektroninių laiškų turinio matyti, kad šie neteikė ieškovei pagrindo abejoti vilkiko pardavimo sandorį siūliusio sudaryti asmens įgaliojimų teisėtumu. Maža to, ieškovė elektroninį laišką 2018 m. spalio 17 d. siuntė tiek M. G., tiek UAB „Klovima“ direktorei M. Č. ir prašė pateikti PVM sąskaitą faktūrą. Taigi ieškovė vilkiko pirkimo klausimus derino su abiem asmenimis ir neprivalėjo žinoti UAB „Klovima“ įstatų ar įmonių viduje susiklosčiusios vidinės sandorių sudarymo praktikos reikalavimų dėl bendrovės sudaromų sandorių, juolab kad UAB „Klovima“, UAB „Kamida“, UAB „Kamida Logistics“ ir UAB „Kamida Services“ buvo viena su kita susijusios kaip priklausančios vienai įmonių grupei „Kamida group“.
63. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, sprenddami, ar ieškovė turėjo rimtą pagrindą manyti, jog ginčijamas sandoris buvo sudaromas su tinkamu atstovu, teisingai įvertino įrodymus ir pagrįstai nusprendė, kad ieškovė pagal pateiktus dokumentus įrodė savo reikalavimų pagrįstumą ([CPK 185 straipsnis](#)).

Dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių pasiūlymą sudaryti sutartį, aiškinimo ir taikymo

64. [CK 6.154 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad sutartis yra dviejų ar daugiau asmenų susitarimas sukurti, pakeisti ar nutraukti civilinius teisinius santykius, kai vienas ar keli asmenys įsipareigoja kitam asmeniui ar asmenims atlikti tam tikrus veiksmus (ar susilaikyti nuo kitų veiksmų

atlikimo), o šie įgyja reikalavimo teisę. Sutarties esmė – šalių susitarimas, pasiektas suderinus jų valią. Sutarties elementai, kurių pakanka sutarties galiojimui, yra veiksmų šalių susitarimas, o įstatymų nustatytais atvejais – ir sutarties forma ([CK 6.159 straipsnis](#)).

65. Sutartis sudaroma pateikiant pasiūlymą (oferta) ir priimančią pasiūlymą (akceptas) arba kitais šalių susitarimą pakankamai įrodančiais veiksmais ([CK 6.162](#) straipsnio 1 dalis). Pasiūlymas sudaryti sutartį laikomas oferta, jeigu jis pakankamai apibūdintas ir išreiškia oferento ketinimą būti sutarties saistomam ir įsipareigojančiam akcepto atveju ([CK 6.167](#) straipsnio 1 dalis). Ofertai ir akceptui, kaip veiksams, sukuriantiems, pakeičiantiems ar nutraukiantiems civilinius teisinius santykius, taikytinas [CK 6.156](#) straipsnyje įtvirtintas sutarties laisvės principas, pagal kurį šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises ir pareigas.
66. Nors galioja bendroji taisyklė, kad šalių susitarimas pasiekiamas šalims apsiėmiant oferta ir akceptu, tačiau tai nėra vienintelė sutarties sudarymą patvirtinanti procedūra. Kasacinis teismas, aiškindamas [CK 6.162](#) straipsnio 1 dalį, yra konstatavęs, kad sutarties sudarymo faktą galima pripažinti ir nesant aiškiai išreikštos ofertos ar akcepto, tačiau šalių veiksmais pakankamai patvirtinant, kad jos turėjo rimtų ketinimų sukurti tarpusavio teises ir pareigas. Taigi esminis sutarties, kaip sandorio, požymis yra šalių ketinimas sukurti tarpusavio teises ir pareigas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. liepos 5 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-338/2012 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką; 2020 m. gruodžio 28 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-353-823/2020 41 punktą).
67. Atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, kad šalys nebuvo sudariusios rašytinės sutarties dėl vilkiko įsigijimo, darytina išvada, kad ieškovė, siekdama įrodyti, jog ją ir atsakovę siejo tam tikri sutartiniai teisiniai santykiai (teisės ir pareigos), dėl kurių nevykdymo ar netinkamo įvykdymo ieškovė teigia patyrusi žalą, privalėjo teismui pateikti duomenis, kurie patvirtintų, kad buvo sudaryti atitinkami susitarimai ir jais atsakovė prisiėmė tam tikrus įsipareigojimus.
68. Civiliniame procese galiojantis rungimosi principas ([CPK 12](#) straipsnis) lemia tai, jog įrodinėjimo pareiga ir pagrindinis vaidmuo įrodinėjant tenka įrodinėjamų aplinkybių nustatymu suinteresuotoms šalims. Pagal bendrąją įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklę dalyvaujantys civiliniame teisiniame ginče asmenys turi įstatymo nustatytą pareigą įrodyti aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atskirtimų pagrindu ([CPK 178](#) straipsnis). Šios proceso teisės normos reiškia, kad civilinėje byloje, kurioje yra kilęs ginčas dėl sutartinių teisinių santykių tarp šalių buvimo, nesant rašytinės formos sutarties, pareiga įrodyti, kad buvo sudaryta atitinkama sutartis, kyla reikalavimą dėl jos nevykdymo ar netinkamo įvykdymo reiškančiam ieškovui ([CPK 178](#) straipsnis).
69. Kasacinio teismo praktika įrodymų tyrimo ir vertinimo klausimais yra išplėtotą ir nuosekli. Teismas įvertina byloje esančius įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymais. Įrodymų vertinimas turi būti grindžiamas įrodymų lygybės principu, laikantis nuostatų, kad visi įrodymai turi vienokią ar kitokią įrodomąją vertę ir kad nė vieno negalima nemotyvuotai atmesti ar laikyti svaresniu, išskyrus įstatyme nurodytas išimtis. Be to, vertindamas konkrečioje byloje surinktus faktinius duomenis, teismas privalo vadovautis ir teisingumo, protingumo, sąžiningumo kriterijais. Teismas turi įvertinti ne tik kiekvieno įrodymo įrodomąją reikšmę, bet ir įrodymų visetą, ir tik iš įrodymų visumos daryti išvadas apie tam tikrų įrodinėjimo dalykų konkrečioje byloje esančių faktų buvimą ar nebuvimą. Teismų išvados dėl įrodinėjimo dalyko įrodytumo turi būti logiškai pagrįstos bylos duomenimis (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. liepos 2 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-316/2010](#); 2014 m. liepos 24 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-372/2014](#); 2016 m. kovo 10 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-146-701/2016 22 punktą ir šiose nutartyse nurodytą kasacinio teismo praktiką; kt.).
70. Nagrinėjamoje byloje pareikštame ieškinyje ieškovė nurodė, kad ji norėjo ne tik nuomoti, bet ir įsigyti vilkiką nuosavybės teise, todėl su atsakove buvo derinamos vilkiko įsigijimo sąlygos siekiant sudaryti rašytinę vilkiko pirkimo–pardavimo sutartį. Šiems teiginiams patvirtinti ieškovė pridėjo dokumentus: 1) 2018 m. spalio 12 d. ieškovei siųstą elektroninį laišką, kuriame nurodyta galimybė ieškovei pirkti vilkiką už jo likutinę vertę – 43 691,19 Eur; 2) 2018 m. spalio 17 d. atsakovės išrašytą PVM sąskaitą faktūrą „už vilkiką (duomenys neskelbtini), valst. Nr. (duomenys neskelbtini) 3) dokumentus, kad ieškovė sąskaitą apmokėjo.
71. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nustatė, kad UAB „Kamida Services“ vyr. finansininkė 2018 m. spalio 12 d. M. G. ir UAB „Klovima“ direktorei išsiuntė dėl vilkiko pardavimo ieškovei UAB „Jusvera“ parengtą apskaičiavimą, kuriame nurodyta: „Vilkikas (duomenys neskelbtini) „Pardavimo kaina po nuomos 36 108,42“, „Vilkiko pardavimas su PVM 43 691,19“ ir „Viso mokėti Klovimai 43 691,19“. Susirašinėjimas tarp UAB „Jusvera“, M. G. ir įmonių grupės viduje buvo įvardijamas kaip „Vilkiko pardavimas Jusvera“.
72. Iš pirmiau šios nutarties 62–63 punktuose aptartų elektroninių laiškų turinio matyti, kad vykusios derybos ir susirašinėjimas atitinka visus [CK 6.167](#) straipsnio 1 dalyje nustatytus sutarties sudarymo kriterijus, todėl toks ginčo šalių susirašinėjimo elektroniniais laiškais faktas yra pakankamas pagrindas spręsti, jog ginčo šalys derėjosi dėl vilkiko pirkimo–pardavimo. Pirmą, ieškovė aiškiai išreiškė savo valią ne tik nuomoti, bet ir įsigyti vilkiką. M. G. 2018 m. spalio 15 d. elektroniniu laišku persiuntė ieškovei vilkiko kainos apskaičiavimą, nurodydamas: „Tema: FW: vilkiko pardavimas Jusvera“, „Persiunčiu paskaičiavimą vilkiko (duomenys neskelbtini) Lauksiu žinių koks toliau Jūsų planas“. Antra, pasiūlymas dėl vilkiko įsigijimo ieškovei buvo išreikštas konkrečiai ir nedviprasmiškai, oferento pozicija neturėjo pagrindo kelti abejonių akceptantui. Atsakovės tolesni veiksmai 2018 m. spalio 15 d. išsiuntus elektroninį laišką su vilkiko kainos apskaičiavimu (pvz., 2018 m. spalio 17 d. PVM sąskaitos faktūros išrašymas ieškovei sumokėti už vilkiką) įrodo aiškų oferento tikslą sudaryti transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį. Pažymėtina, kad ieškovė nurodė sąskaitą atsakovei apmokėjo tos pačios dienos mokėjimo nurodymu, t. y. priėmė (akceptavo). Trečia, ieškovės 2018 m. spalio 17 d. siųstame elektroniniame laiške M. G., UAB „Klovima“ direktorei UAB „Kamida Services“ darbuotojai yra išreikštas aiškus ieškovės pageidavimas ne tik gauti vilkiko pirkimo sąskaitą turint tikslą ją apmokėti, bet taip pat ieškovės noras susitikti VĮ „Regitra“ ir įforminti reikiamus dokumentus. Taigi tokie ieškovės veiksmai buvo aiškus sutikimas ne tik su atsakovės pirmiau siųstame el. laiške nurodytu vilkiko kainos apskaičiavimu, bet ir aiškiai išreikštas noras (valia) sudaryti vilkiko pirkimo–pardavimo sutartį.
73. Dėl to, esant užfiksuotai aiškiai ir nedviprasmiškai pateiktai ofertai ir aiškiam bei nedviprasmiškam akceptui, bylą nagrinėjusiems teismams buvo teisinis pagrindas spręsti, kad vilkiko pirkimo–pardavimo sutartis buvo sudaryta.
74. Atsakovė, atsikirsdama į ieškovės argumentus dėl vilkiko pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo, be kita ko, nurodė ir tai, kad pagal Nuomos sutarties 3.9 punktą ji iš ieškovės gautų 43 691,19 Eur pirmiausia padengė ieškovei priskaičiuotas netesības, einamųjų nuomos mokesčių mokėjimą bei trūkstamą depozito sumą pagal visas ieškovės ir atsakovės sudarytas transporto priemonių nuomos sutartis.
75. Nuomos sutarties 3 skyriuje „Nuomos mokesčiai ir Mokėjimų tvarka“ aptariamos šios sutarties šalių teisės ir pareigos, susijusios su nuomos mokesčio, depozito, delpinigių mokėjimu. Šios sutarties nuostatos taikomos vilkiko nuomos teisiniams santykiams reglamentuoti, todėl ginčo atveju tampa neaktualios.
76. Nuomos sutarties 7.1.3 punkte buvo nustatyta, kad, tvarkingai vykdęs sutartį, prieš pasibaigiant nuomos terminui, t. y. likus 3 mėnesiams iki sutarties pabaigos, nuomininkas turi pasiūlyti ir siekti įgyvendinti pirmumo teisę įsigyti autotransporto priemonę. Dėl autotransporto priemonės pirkimo kainos ir kitų sąlygų šalys turi susitarti, tačiau jei nuomininkas be pažeidimų vykdė sutartį, laiku mokėjo visas įmokas ir mokesčius, nuomotojas įsipareigoja parduoti autotransporto priemonę už kainą, kuri lygi skirtumui tarp autotransporto priemonės kainos sudarant šią sutartį ir sumokėtų nuomos mokesčio įmokų sumos. Nuomininkui nusprendus nupirkti autotransporto priemonę, sumokėtas depozitas įskaitomas į pirkimo kainą.
77. Teisėjų kolegija pažymi, kad šiame Nuomos sutarties punkte buvo nustatytos tam tikros vilkiko išpirkimo sąlygos, tačiau, vadovaujantis [CK 6.156](#) straipsnio 1 dalyje įtvirtintu sutarties laisvės principu, tai netrukė šalims susitarti dėl kitokių vilkiko pirkimo–pardavimo sąlygų. Pažymėtina, kad atsakovė, 2018 m. spalio mėnesį vykstant deryboms dėl vilkiko įsigijimo, nė karto neužsiminė ieškovei apie įskaitymo ar

skolos padengimo problemas, taip pat šio fakto elektroniniuose laiškuose ar kitaip raštu nepatvirtino, neišreiškė reikalavimo, kad ieškovė galės įsigyti vilkiką tik po to, kai apmokės esamas skolas. Apie netinkamą Nuomos sutarties vykdymą atsakovė informavo ieškovę tik 2018 m. lapkričio 14 d. pranešdama apie Nuomos sutarčių nutraukimą, t. y. kai pasiūlymas dėl vilkiko įsigijimo ieškovės jau buvo priimtas, suderintas ir ieškovės apmokėtas.

78. Teisėjų kolegija, vadovaudamasi proceso teisės normose įtvirtintomis įrodymų vertinimo taisyklėmis bei nurodyta teismų praktika, atsižvelgdama į faktinius šios bylos duomenis bei procesinių dokumentų turinį, pripažįsta nepagrįstais kasacinio skundo argumentus, kuriais teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą. Apeliacinės instancijos teismas ištyrė Nuomos sutarties nuostatas, taip pat byloje pateiktą šalių elektroninį susirašinėjimą bei ginčo šalių tarpusavyje siųstus dokumentus. Apeliacinės instancijos teismas teisingai nustatė, kad šie dokumentai patvirtina, jog atsakovė pateikė konkretų pasiūlymą dėl vilkiko įsigijimo ieškovei, o ieškovė, sumokėjusi atsakovės PVM sąskaitoje faktūroje nurodytą pinigų sumą, priėmė (akceptavo) būtent tokį atsakovės pasiūlymą. Nesant konkretaus atskiro susitarimo dėl vilkiko pirkimo, tokį susitarimą, minėta, galėjo patvirtinti kiti šalių veiksmai.
79. Taigi apeliacinės instancijos teismas įvertino visus byloje esančius įrodymus bei jų visetą, ištyrė ir įvertino turinčias reikšmės bylai teisingai išspręsti aplinkybes ir padarė teisingas išvadas dėl faktinių bylos aplinkybių, susijusių su sutartinių santykių buvimu, bei materialiosios teisės normų taikymo.

Dėl procesinės bylos baigties

80. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas tinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias per atstovą sudaryto sandorio pasekmes ([CK 2.133 straipsnio 2 dalis](#)), nepažeidė proceso teisės normų dėl įrodymų vertinimo bei nenukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, padarė pagrįstas išvadas dėl sutarties sudarymo tvarkos ir sąlygų, todėl kasacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį ([CPK 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas](#)).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

81. Pagal [CPK 98 straipsnio 1](#) dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu. Šios išlaidos negali būti priteisiamos, jeigu prašymas dėl jų priteisimo ir išlaidų dydį patvirtinantys įrodymai nepateikti iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos.
82. Netenkinus kasacinio skundo, kasacinį skundą padavusios atsakovės patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlygintinos, spręstinas ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimas. Ieškovė 2020 m. rugsėjo 1 d. pateikė teismui prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą ir prašo priteisti iš atsakovės 800 Eur už atsiliepimo į kasacinį skundą parengimą. Šioms išlaidoms pagrįsti ieškovė pateikė 2020 m. rugsėjo 1 d. sąskaitą už teisinės paslaugas Nr. APV 000225/2020 ir 2020 m. rugpjūčio 3 d. patvirtinimą apie mokėjimo nurodymo įvykdymą. Prašymas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą pateiktas tinkamai, prašoma priteisti suma neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 7, 8.14 punktuose nustatyto dydžio, todėl ji priteistina ieškovei iš atsakovės ([CPK 79 straipsnis](#), 88 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnis, 340 straipsnio 5 dalis).
83. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. kovo 1 d. pažymą kasacinis teismas turėjo 6,35 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu ([CPK 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)). Atmetus kasacinį skundą šių bylinėjimosi išlaidų atlyginimas valstybei priteistinas iš atsakovės ([CPK 79 straipsnis](#), 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 23 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei „Jusvera“ (j. a. k. 132536021) iš atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Klovima“ (j. a. k. 302642348) 800 (aštuonis šimtus) Eur kasaciniame teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Priteisti valstybei iš atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Klovima“ (j. a. k. 302642348) 6,35 Eur (šešis Eur 35 ct) išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimo. Valstybei priteista suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas – 5660.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos

Teisėjos Danguolė Bublienė

Alė Bukavinienė

Dalia Vasarienė